

Zeewater

Olifantman

Lap, weer zo'n misleidende titel om je nieuwsgierig te maken naar het bijhorende artikel. Wat heeft dit niet aan te schouwen schepsel, ontsproten uit de gedachten van een reeds lang gestorven auteur, nu te maken met zee-aquaristiek? Ik zou zeggen: lees en huiver.

Op dinsdag valt bij ons steeds het wekelijkse TV-magazine in de bus. Achteraan dit handige boekje staan vaak een aantal kleine artikels omtrent gezondheid, cultuur, literatuur enz. Groot was mijn verbazing - en mijn aandacht getrokken - toen ik een foto zag staan van de keizersvis Pomacanthus imperator.

Mijn eerste gedachten waren zeer hoopvol: hebben ze met dit dier kunnen kweken? Is er een nieuwe techniek ontwikkeld die het verzorgen van dit prachtige dier makkelijker maakt?

Ik kwam bedrogen uit en mijn optimisme sloeg al snel om. In plaats las ik een bericht over een naar mijn mening te weinig belicht aspect van onze hobby en dikwijls niet geweten bij de beginners. Men heeft namelijk een nieuwe bacterie ontdekt met de exotische naam Mycobacterium Marinum.

Het beestje besmet je door simpelweg je handen en armen in het water te steken waarbij het risico op besmetting groter wordt wanneer je wondjes hebt op deze lichaamsdelen. De bacterie kan zweren veroorzaken en tast pezen en gewrichten aan. Hoe voorkom je deze onplezierige aandoeningen? Eenvoudig: draag handschoenen (vervaardigd uit materiaal dat het water niet verontreinigt).

Wat de publicatie echter niet vermeld is dat het bij dit vervelend beestje niet ophoudt. Er zijn andere gevaren die loeren vanonder het rimpelende wateroppervlak; meer dan ons lief zijn. Om dit te illustreren geef ik nog een tweetal voorbeelden die je heel anders zullen doen kijken naar een zeewater-aquarium. Beide werden aangehaald in de voordracht 'Van Zoet naar zout' (gegeven door Sacha en ondergetekende 14 mei ll.).

Doktersvissen hebben hun naam te danken aan een intrekbaar glasachtige 'scalpel' die zich op beide zijden van de staartwortel bevinden. Het wordt gebruikt om zich te verdedigen en concurrenten te verwonden. Indien je wordt gesneden door dit vlijmscherpe instrument, loop je risico op 'lymfangitis'.

Resultaat: de plaats van de snee wordt rood, begint te zwellen en wordt snel gevolgd door hevige pijn. Gelukkig kan hier antibiotica worden ingezet om de infectie te bestrijden.

Ook lagere dieren (door de leek vaak 'zeeplanten' genoemd) dienen zich te verdedigen in naam van de harde natuurwetten. Vele onder hen doen dit met netelcellen. Dit zijn moleculen met een gedeeltelijke eiwitstructuur die vrijgegeven worden en organisch weefsel 'verbranden'. In aanraking komen met de sterk netelende cilinderrozen kan aanleiding geven tot brandwonden die enkel deftig kunnen genezen worden met huidtransplantaties en maandenlange littekenweefselbehandelingen.

Eigen ervaringen zijn op dit vlak zeer beperkt en gelukkig maar. Toch valt één zaak op als wij binnen onze club ervaringen uitwisselen op dit vlak. De gevoeligheid voor netelcellen bijvoorbeeld is verschillend van persoon tot persoon. Maar je weet het pas als je ermee in aanraking bent geweest!

Om te eindigen een tip: informeer je degelijk bij het aanschaffen van welk zeedier dan ook, hoe lief of klein het er ook uitziet. Zo voorkom je onprettige bezoeken aan de dokter of spoedafdelingen van het dichtst bijzijnde hospitaal.